1877. IX. évfolyam. 204. szám. Szombat, október 20.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr. Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben: TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébiránt a postahivatalok útján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „független ségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij: Öthasábos petitsorért 5 kr. Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért. Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr. „Nyilttér“-en megjelenő közlemény 8thasábos petit sora 15 kr. Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Majd megvédjük érdekeinket.

— Eső után köpönyeg. —

Debreczen, okt. 20.

(S.) „Ha azt vennők észre, hogy az osztrákok mellőzik érdekeinket — ugymond egy kormánypárti lap, — lesz időnk és módunk az egész alku megsemmisitésére a későbbi módositások elfogadásának egyszerü visszautasitása által.“

Igazán furcsa.

A „kiegyezést“ előhozva, beszélni Magyarország érdekeiről, mintha azok meg volnának védve, amaz uteczai komédia hét esztendőn keresztül irkafirkált pontozataiban, melyet a jogfeladások emberének hazánkra és nemzetünk becsületére oly gyászos müködése folytán van szerencsétlenségünk ismerni — „kiegyezés“ czimen.

Azon lap szerint még csak ezután kell ám a kormányt megnézni, hogy mi módon fog érdekeink megvédése mellett sikra szállni.

Ezen jó urak nem vették még észre, hogy a kormánynak már ezer alkalma is lett volna visszautasitani az osztrákok jogtalan követeléseit, még pedig — óh dicső alkalom! — az egész nemzet éljenzése és kendőlobogtatása követte e magatartását.

Hol volt a kormány jog megvédésikedve, mikor a szörnyü kudarczos bécsi alkudozások idején minden héten mást és többet kivántak az osztrákok? Hol volt akkor a vivmányok tengersokaságával megrakott kormány és párt? Miért adták oda Magyarország igaz jogait, azon jogokat, melyet annyi vihar szörnyü tombolásában véres kezekkel fentartottak a hazának jobbjai?

Most, mikor már az anyagi jólétet és nemzeti nagyobb tekintélyt szülő intézmények felállithatásának még reményét is eladta a kormány: most személyimádó emberei azzal akarnak neki dicsőséget szerezni, hogy el akarják ámitani a világot, a kormánynak ezután nyilvánulandó érdek-megvédési szándékának komolyságával?!

De a nemzet nem hisz. Nem bizik, hogy az osztrákok által ezután gördítendő akadály arra birja a kormányt, hogy az egész keresztül-kasul drótozott kiegyezést megsemmisitse.

Igaz ugyan, hogy ez illenék; ezt kivánná a nemzet is. Abban azonban biztos lehet az a párt, melynek mint Tompa mondja, — mindig minden jól van, hogyha osztrák részről a magyar adózók inge kivántatik is, a kormány azt is odaadni igéri.

A bécsiek alkalmasint nem is fognak megelégedni az eddigi engedményekkel. Kivánni fognak még többet, mert látják, hogy Magyarország belügyminisztere és az őt támogató többség az engedmények terén unicum a világegyetemben.

Bizonyos, hogy Ausztria még több engedményt fog kivánni, s az a kormány, melynek életében mindig az volt a kenyere, — engedni, adni fog, mig csak lehet.

Tisza Kálmán több izben megtagadta Magyarországnak — alkotmányos uton kivivható szabadsági jogát — azon Messiást, melynek ő is apostola volt. Ezután is következetes lesz multjához.

Ne féljen Bécs, mig ő vele alkudozhatik. A mire ő ma megesküszik, hogy az sérthetetlen joga az országnak, holnap azt is odaadja. Akkor már nem jog neki, hanem zsibvásári tárgy.

A személyimádók pedig ne tegyék tulbuzgóságukkal még nevetségesebbé azt a nevetséges kormányt.

— **„A függetlenségi kör“** mai napon tartott értekezletének meghagyásából ezennel felkérem a kör távollevő tagjait, hogy a nagyfontosságu országos ügyeknek folyamatban levő tárgyalására haladéktalanul bejönni méltóztassanak. Budapesten, október 18-án 1877.

Mocsáry Lajos, s. k.
a függetlenségi kör elnöke.

— **Jobban tudja a sógor!** A bécsi „Presse“ azt mondja, hogy a véderőről szóló tjavaslat reviziója nem fog elhalasztatni. No azt mi is tudjuk, hogy a mi kormányunkon ez ügy nem mulik. Mert hiszen Szende már két év előtt sürgette e dolgot, a midőn a „Ludoviká“-ról beadta (persze: Bécsbe) reformtervét. De bizony az osztrák sógor parancsolt ott is. Ezen mult el a — reform. (E tárgyra még visszatérünk. Szerk.)

— **Csak készülnek, de nem mennek.** Régóta beszélik már, hogy — Tisza le akar mondani. Utána küldte a hir Andrássyt is. És erről még mindig beszélnek. Ki hinné el már az ily dolgokat?

Törvénykezési eljárásunk (1868. évi LIV. t. cz.) és az ezt módositó törvényjavaslat hiányai.

H.-Szoboszló, 1877. okt. 10.

Az orosz-török háboru, ujabban az erdélyországi zavar annyira lekötik, ugylátszik még a jogász világnak is figyelmét, hogy nem igen lehet olvasni valami figyelemre méltót az igazságügy köréből, a jogi lapok is telve levén elméleti kérdések fejtegetésével.

Most midőn a polgári törvénykezési eljárásaink ujra a törvényhozó testület asztalára kerülnek azt hiszem, nem lesz felesleges feltüntetni azon hiányokat, melyeket az nélkülöz, s melyek ily kis járásbiróság területén annak tünnek fel.

* * *

Az 1868. évi LIV. t. cz. 56. §-a, mely a biróí személyek érdekeltségéről szól, elmondja ugyan, hogy mely esetekben nem szabad biráskodni a birónak; de azt nem mondja meg, hogy oly ügyekben, melyekben a feleket az előljáró birónak saját ügyvéd fia védi, szabad-e vagy sem biráskodni? ebből kifolyólag szabad-e a járásbiró fiának — birósága területén — ha az aljárásbiró előtt is — tárgyalni?

Ez oly kérdés, mely méltán megérdemli, hogy vele egy pár perczig foglalkozzunk.

Nézetem szerint a törvény és igazsággal egyáltalán nem egyezik, hogy a járásbiró fia, ugy az aljárásbiró-é is ügyvédi gyakorlatot folytasson azon járásbiróság területén, melyen az atya müködik, és pedig

mert tudhatjuk azt, hogy a panaszos feleket először a járásbiró szokta kihallgatni, ennél fogva könnyen megtörténhetik, hogy saját fiához utasitja azokat, akár akarják azok, akár nem, mi által lehet, hogy hasznot, de lehet kárt okoz az illetőknek, — továbbá

mert a járásbiró, ha az aljárásbiró tárgyalja is le a peres ügyet, befolyást gyakorolhat az ügy eldöntésére, miáltal egyik vagy másik félnek jogtalan kár, vagy haszon okoztatik.

mert az aljárás biró, kinek feladata volna a kihágási s telekkönyvi ügyeket, a mint csak lehet gyorsan elintézni — az által, hogy a járásbiró ügyvéd fiának ügyeit kénytelen elintézgetni, akadályozva van azok gyors elintézésében, végre

mert ez által több biró feljogositva érezné magát — fiait, akár érdemli meg az oklevelet, akár nem — saját területén telepitetni meg.

Ugy az itt előadott s mint más méltányossági okoknál fogva tehát ajánlatos volna törvény által szentesiteni azt, hogy a járásbiró fia müködhetik-e vagy sem? azon területen ho atyja, mint biró fungál? hogy tájékozhassa magát minden, valamely bíróság területén letelepedni szándékozó ügyvéd, vajon jobb iesz-e ügyvédi gyakorlatot ily helyen kezdeni?

Ezen megszoritást ki lehetne terjeszteni minden másod, vagy harmad foku rokonsági viszonyra is.

Sokak előtt hihetetlennek látszik ily különös állapot, s vannak többen, kik nem hiszik, hogy ily eset adná elő magát — erre nézve szolgálhatok egy példával:

Van Magyarországon egy járásbiróság, nevét elhallgatom, melynek területén, épen a székhelyen, a járasbirónak két fia ügyvédeskedik: ügyvédeskedik pedig azért, mert nincs törvény, mely megakadályozhatná őket abban. Tételett ugyan, mint tudomásomra jutott lépés e sajátságos állapot megváltoztatása végett; az igazságügyi miniszterium azonban a hozzá beadott, visszaéléseket elősoroló panasz levélre egyszerüen azt mondta, hogy alaptalanok, s nem is tett e különös állapot megváltoztatása tárgyában semmit, ugy hogy most már a miniszteri oltalom alatt épen ugy folytatják müködésöket, mint ezelőtt.

Helyesen volt-e ezen intézkedése a miniszteriumnak, nem vitatom, azt könyen megitélheti bárki.

— **BUDAPESTI HIREK. A lefolyt** héten élve született 249 gyermek, elhalt 215 személy; a születések tehát 34 esettel mulják felül a halálozásokat. **A Grünvald**-féle szeszgyárhoz tartozó munkások közt véres verekedés történt, többen befogattak. **Balassa János** világhirü mütő-orvosunk sirját, halottak napján az orvosnövendékek pompásan felfogják disziteni. **Uj iparág.** A népszinház mellett egy öreg asszony szivar véget árul. Legjobb kurdschaftjai: a napszámosok. **A budapesti** kir. orvosegylet csütörtökön ünnepelte meg 40 éves fennállását. Lumnicer tanár tartott beszédet.

Budapest megszólalt.

(Abzug Tisza!)

Ertekezletet tartott közelebb a ferenczvárosi választó-kerület. Nem akartak mást, mint hogy Csernátonyt felszólitsák, mikép — ha az ő képviselőjök — az önálló bank és vámterület mellett szavazzon az országgyülésen.

Lelkesült volt a gyülés. Budapest tudja, hogy — „itt az idő, most, vagy soha.“

*

Besze János — e csökönös deákpárti — szólott először, fejtegetvén népies modorában a Tisza-kormány (közbekiáltások: „Abzug Tisza“) káros müködését hazánk nemzetgazdaságára. „A Deák-párt — ugy mond — jobb jövő reményében kötötte meg a vám- és bankegyességet azon hiszemben, hogy rajta a viszonyokhoz képest tiz év multán változtatni lehet. De a Tisza-aera alatt (közbekiáltások: „Abzug Tisza“) a mindent megszavazó parlament, melynek tagjai a legfontosabb kérdések fölszinre jutásakor 200-an fölül szoktak távol maradni. — öntudatosan fojtogatja a nemzetet. Miért szavaz meg mindent? Mert azt mondják Bécsben Tiszának: az osztrák ministerium nem tehet semmit, mert fölötte uralkodik a parlament — de te uralkodol a parlament fölött, te mindent keresztülhajthatsz. És Tisza keresztül is hajt mindent, a mit neki Bécsben parancsolnak. Ezután áttér Besze a banküygyre, pénzügyi állapotaink nyomoraira, tömérdek adósságainkra; mi — ugymond — a legsajnosabb helyzetbe jutunk; zálogba vetettük azon földjeinket és erdeinket, a melyeket apáink szereztek. Az osztrák nemzeti-banknak csakugyan sok hálával tartozunk! A mai viszonyok valóban rémitők; Tisza (közbekiáltások; „Abzug Tisza“) kormányra jutása előtt fennhangon hirdette, hogy a független magyar nemzeti bank és vámterület mellett fog harczolni. Mézes programmokat hangoztattak előttünk és hova jutottunk? Ott vagyunk, hogy ha a kormányférfiaink ellenzik is néha Ausztria szándékait. Ausztria mindazt, a mit akar, kiviszi. Besze ezután áttér az iparra s felhozza, miszerint tetőtől talpig idegen ruhában járunk s látjuk, hogy mennyiben leszoritottunk hazánkban iparunkról, mert hisz csak egy esetet emlitve temesvári hajókkal hozatja a czipoket külföldről. Megtette aztán az inditványt, hogy Csernátony felszólittassék, valjon hü maradt-e választáskor adott szavához, és valjon megtartja-e a mit igért, hogy az önálló bank és külön vámterület mellett szavaz. Ne riasszon el bennünket — ugymond — az, hogy kevesen vagyunk, a 12 apostol lelkesedése hóditotta meg a világot, mi, kik itt vagyunk legyünk a szentügy apostolai s ha mi megindítjuk a mozgalmat, a többi választó-kerület hütlen képviselőit is megszállja a „Trema byzantiana.“ Lehet, hogy ez országos mozgalmat von maga után. Viharos szünni nem akaró éljen követte szavait. — „Abzug Tisza!“

*

Végre is elhatározták, hogy holnap gyülést tartanak a választók ujra. S ott is azt mondják, a mit eddig.

Tehát Budapest megszólalt.

És mit mondott?

— „Abzug Tisza!“

Nézz Erdélyre magyar!

— Lapszemle. —

A kézdivásárhelyi elfogottak kihallgatásáról a „Kelet“ a következő értesitést vette, melyet csak fentartással tesz közzé: „Mihály Albertet f. hó 4-dikén a főügyész kihallgatta: ugyszintén Horváth Ignáczot, Balázsyt, Szücsöt és Csüdört. Első beismerte, hogy személyes vezetése alatt szállitmányt inditott Horváth részére, de Maksa és Szentgyörgy között husz fegyveres egyén megtámadta, s minden ládát elvett tőle. Horváth nem tudja mit, mi okból és ki küldött. Balázsy ártatlanságára hivatkozik, s biztos tudomásom szerint neki nem is volt semmi része ez ügyben. — Szücs állitása szerint az üveggyárhoz megrendelt kovakő helyett érkezett hozzá tévedésből a fegyver, és mielőtt bejelentette volna, őt letartóztatták. — raktárából pedig valaki az érkezés éjjelén a fegyvereket ellopta.“

Brassóban a székelyeknek szánt fegyverek lefoglalásánál jelen volt egy szemtanu, ki a „K—t“-ben azt beszéli, hogy azok a puskák egytől-egyig olyanok voltak, a milyeneket most a brassói katonaság hord. A fezek közönséges 50 kros veres török sipkák és a tölténytáska szijján vannak alkalmazva a láthatólag elsietve készitett réz félholdak.

A nyomozás folyamáról irják: „A csendőr főhadnagy őrmesterével faluról-falura jár s együtt nyomozzák a szolgabiróval a fegyvereket, toborzókat s toborzottakat. Időnként folyton czirkál egy-egy csendőr vezetése mellett két-két román vitéz a falvakon s vidéken Különben csend és nyugalom uralkodik.“

Sepsi-Szt.-Györgyből az ottani „Nemere“ a következőket irja:

„A Csikban lefoglalt fegyvereket vasárnap szállitotta 25 honvéd és egy tiszt Brassóba városunkon keresztül. A ládák nagyságát tekintve, a három szekéren nem lehetett több 200 Werndl-féle fegyvernél. A székely mozgalomban bünös elfogottak hir szerint városunkba fognak hozatni, ide várják Hildebrand vizsgálóbirót Marosvásárhelyről. A letartóztatottak rendzavarásért, tehát nem valami égbe kiáltó bünért állnak vizsgálat alatt.

A birósági eljárásról jelenti a „Közvélemény“, hogy a marosvásárhelyi kir. törvényszék elrendelte a vádlottak letartóztatását s a nyomozat folytatását. A vizsgálattal Hildebrand kir. biró lőn megbizva, ki már el is utazott Kézdi-Vásárhelyre a vizsgálat megejtése végett.

Ennek kiegészitéseül felemlitjük a „N. P. J.“ marosvásárhelyi táviratát, mely szerint a vizsgálat az Erdélyben érvényes osztrák büntető törvénykönyv 92. §-a értelmében a „hamis toborzás büne“ cimén folytattatik. Az idézet §. igy hangzik: „Aki a kormány megbizása nélkül más számára toborz, mint az osztrák császári katonai szolgálat részére . . . a hivatlan toborzás bünét követi el, és az erre nézve fennálló szabályok értelmében a katonai tvszékek által vizsgáltatik és büntettetik.“ A katonai tvszékeket illető intézkedést Ausztriában az 1869. május 20-iki törveny hatályon kivül helyezte.

Ugron Gábor és Bartha Miklós ellen, kikre a bünrészesség gyanuja hárul, az „E-r“ értesülése szerint körözési rendelet adatott ki. Mi ugy tudjuk, hogy mindkettő Olaszországba menekült.

Csatatér.

— Muszka-török háboru. —

Nem kell kétségbe esni!

Sejtettük többszöri megerősitő hir után is, hogy hazudott a muszka! Ősi szokása. Muktár basa jelenti:

Miután az oroszoknak sikerült a négy török zászlóalj és három ágyuval hősileg védett Avliártepét elfoglalni, ő azt elhagyni és hadosztályával Kars várára viszsza vonulni kényszerült. Muktár jelenleg Karsban revanchera készül. A Rusim, Omer, Mussa és Sefket pasák által vezényelt hadosztály még mindég megszállva tartja a Karadsa-Dagh positiókat. Muktár a vereséget az oroszok nagyszámu erősitéseinek rója fel, kik 200 ágyut vittek tüzbe, hozzá járult még ehez számos török főtiszt hiányzása, kik az előzetes ütközetekben részben elestek, részben megsebesültek, Muktár a török veszteséget 900 emberre becsüli, mig az oroszok egy egész lovas ezredet és három gyalog zászlóaljat teljesen elvesztettek.

*

Kapott a koneczon Vilmos német császár, azt gondolta, hogy csakugyan megverték a törököket, de ugy járt, mint Albrecht herceg, midőn Kassán a plevnai győzelem felett örvendett.

Hogy a muszka kormány mily biztos az osztrák kormány barátságában, kitünik abból is, hogy Mihály nagyherczeg sürgönyt küldött Ferencz Józsefhez s Albrecht főherczeghez a hazudott győzelem kivivása alkalmából.

Az örül legjobban, a ki utoljára örül!

— **VIDÉKI HIREK. A szolnoki halászok** óriási mammuth-lábszár csontot halásztak ki a Tiszából és azt a nemzeti muzeumnak fogják ajándékozni. **Egyik nagyobb** vidéki városban a nők tépéskészitő egyletet alakitottak. A tépést török testvéreink sebesültjeinek számára készitik. **Dunaszerdahelyen** Biró Dániel házában tüz ütött ki, mely a nagy szélvész közepette iszonyatos mérvben elterjedt. **Szatmáron** a roncsoló toroklob dühöng, és pedig oly mértékben, hogy a városi elemi iskola e miatt bezáratott. **A nagykárolyi** törvényszék visszaállitásáért folyamodott Szatmármegye, mely azonban a miniszter által nem teljesithetőnek mondatott ki. **Gödöllőn** nov. 4-én lóverseny fog tartatni; a futtatáshoz a király is adott 200 forintot.

A tizenharmadik seb.

— Egy honvédszázados naplójából. —

Irta: **Tóth Kálmán.**

(Vége.)

A visszautasitott kegyelemjel után uj támadást tett a lovasság, de e szuronyphalanxot lehetetlen volt igy összetörni; a döbörgő lovagsor, mely alatt a föld látszott inogni, mindig fölbomlott zászlóaljunk sortüzében, s a kik négyszögünket még is keresztül akarták törni, szuronyaink hegyébe omlottak.

Igy nem ment; ágyukat hoztak.

A kartácszápor egyszerre képes lett volna négyszögünket megsemmisitni, de ez elől megint csatárláncba oszlottunk . . . . Nem ártott semmit.

Végre a két támadó eszközt egyesiték. . . Mi nem is vettük észre.

A lovasság rohamot intézett, s midőn mi ismét négyszöget formáltunk, megnyilt a lovagsor s közepéből az ágyuk kartácstüze omlott reánk.

Egész soroszlopok dültek ki s a nehéz lovasság a megingatott sorok közé tört.

Itt egy rövid ütközet fejlett ki, minő csak akkor támadhat, midőn az egyik fél büszkesége s a másik gyülölete a kiméletet lehetetlenné teszik.

Öt hat sebbel, egy darab karddal is viaskodtunk, a kilőtt pisztoly is fegyver volt a lovasság kezében, átdöfött paripák omlottak a sebesültekre . . . fedetlen vérző homlokok mindenfelé s pokoli kiáltozások, melyekbe lónyeritás, trombitaharsogás, szidalom s a haldoklók nyöszörgése vegyült.

Tiz kard villogott a fejem fölött . . . bal kezemmel is védtem magamat, a melyben nem volt kard . . . ezt levágták . . . s azután . . . azután . . . mintha tüzes hasábok omlottak volna rám . . . Végre nem éreztem semmit.

. . . . . .

Alkonyat volt, mikor fölocsudtam. Alig birtam a fejemet fölemelni, de mégis volt annyi erőm, hogy körültekinthessek . . . . a holtak közé feküdtem . . . . a nyolczadik zászlóalj nem volt többé . . .

Buzakalász hullámzott nehány lépésnyire, gondoltam oda vánszorgok.

Egyszerre erős dobpergés és trombitazaj üté meg füleimet.

Az ellen hadserege vonult arra . . . . A holtak közé huztam magamat.

Egyszerre elkezdtek csörömpölni a kardok, dobogni a lovak. Ott vonult el fölöttünk az egész ezred s engem nem tiportak le; — a lovak, melyeknek irányomban kellett elhaladni, mintegy érezve, hogy élő van ott, ösztönszerüleg ugráltak át.

Ettől megmenekültem — de most jöttek az ágyuk.

A roppant nagy kerekek, ott gördültek el fejem mellett alig két arasznyira: minden perczben várhattam, hogy valamelyik összezuz. Átkoztam a pillanatot is, mely eszméletemet visszaadta. Hallottam minden szót, minden észrevételt, mely a nap győzelmére vonatkozott; énekeltek, kaczagtak s én ott feküdtem a holtak között.

A tüzérség is elvonult.

Már azt hivém, meg vagyok mentve, midőn két elmaradt lovas érkezett oda. Valami fegyelmezetlenebb csapatból lehettek s elkezdtek ott köztünk gazdálkodni; hallottam, hogy a gyürüket és efféléket keresik. Borzasztó! . . . az én ujjomon is volt egy nagy pecsétes gyürü . . . Ha e dagadt ujjakról leakarják vonni, s igy nem megy: erőszakhoz fognak nyulni . . . én elárulom magamat, s akkor megölnek.

Az egyik csakugyan hozzám érkezett, megnézte kezemet, de mint fülem hallattára a másiknak elpanaszlá, nem látott rajta semmit; — annyira vérbe volt borulva.

Erre megharagudott az ember, s a mint megint lóra ült, kivéve a nyeregkápából pisztolyát, föllhuzta . . . hallottam a mint csattogott . . . . s rám-süté.

Ezzel elvágtattak.

A golyó csak balezombomat surolta s ez volt a legkisebb sebem. A többi tizenegy sokkal veszedelmesebb volt s kivált az a négy, melyet fejemen kaptam . . . mindössze tizenkettő.

Éjjel sikerült a buza közé vánszorognom, a hol másnap egy jámbor szántovető talált meg, és miután az ellen hadserege elvonult minden tartózkodás nélkül kocsijára tett s elvitt a magyar tábor után. Ezt megtaláltam, de zászlóaljamat soha többé . . . csak a romjait.

Aztán egy kicsit lefektettek, egy kicsit kiszedegették az alkalmatlan csontokat a fejemből, egy kicsit összekötöztek és ugy maradtam másfél hónapig; akkor — ugy mondák — meggyógyultam. Az igaz, hogy ágyamat elbirtam hagyni, de azóta soha sincs jó kedvem, mindig olyan fáradt, olyan szomoru vagyok, szeretek egyedül lenni és oly kevéssé félek a haláltól.

Valami különös bubánat van rajtam, — melyben egyedül a szemlélődés csendes gyönyörét tudom még élvezni.

. . . . . .

Hát a tizenharmadik seb? mikor én csak tizenkettőről beszéltem.

Majd mindjárt ezt is elmondom.

Némely ember nagyon boldog; születik vele a vagyon, mint a szamárral a fül. Nekem ninesen semmim.

A forradalom után, — mert a kapálásra mégis egy kissé elgyöngitett a kácsi nap, elmentem valami földkóstoló hivatalba, és irkáltam ott napestig nehány kraczárért. Engedelmet kérek, hogy nem voltam elég erős éhen meghalni.

Most, mikor a megyéket szervezni kezdték, engemet is proponált valaki bizottmányi tagnak.

— Nem kell! — kiálltott egy „ur“, a ki 49-ben is csak „ur“ volt.

— Hivatalnok volt — mondá a második.

— Meghalt moraliter; — orditott egy suhancz, a ki 48-ban még bugyogóban járt.

. . . . . .

Ez a tizenharmadik sebem.

Ez fáj legjobban valamennyi közt.

Szinházi csarnok.

„Fatinitza“ „Önkéntes tűzoltók“

Debreczen, okt. 20.

Tegnapelőtt f. hó 18-án másodizben került szinre „Fatinitza“ kedves operette Tiszai első felléptéül. — Tiszai Kancsukoff szerepében mindent elkövetett a közönség tetszéséért, — s maszkja, szép, bár nem igen erős bass-bariton hangja, Correct éneke, ugyszintén ügyes játékával meg is nyerte azt. — Minden jelenése után élénken tapsolták meg, s a társulat egy igen tehetséges tagot nyert benne.

Nyilvai a régi jó volt. Alszeghy Ilont kezdi közönségünk mindinkább megszokni, s csengő hangja, és kedves játékával nemsokára kedvenczévé is válik. — Szabó Bandi figyelmeztetésünk daczára sem hagyta el azon német trágár dalt, mely csak egy sengerei-ba lehet jó, de nem a debreczeni szinpadon. Azt nyerte vele, hogy nemcsak meg nem ujráztatták, de még csak meg sem tapsolták. — Sokkal helyesebben tenné, ha egy pár ügyes alkalmi couplettet szőne bele. — Ez legalább érdekes lenne és vonzana is.

Közönség kis számmal.

Tegnap elhunyt nagyemlékü irónk Tóth Ede egy zsengéjét vették elő, „Önkéntes tüzoltók“-at, mely annak idején a vidék kassa darabja volt, mert pompás alkalmi darab. Ma azonban miután tudjuk, hogy költőnk e darabot is, mint több mást, még életében elég tapintatosan fiókjába zártat, meg kell rónunk azon kegyeletlen kezeket, melyek viszont elég tapintatlanul azt onnan a közönség elé hurcolták. Alkalmi darabot jobbat képzelni sem lehet. — de mint népszinmü a mint ma a szinlapon volt, nem sokat ér, — mert ez nemcsak hogy nem népszinmü, — de nem vigjáték, opera pedig épen nem. — Tóth Edének két kitünő darabját nem láttuk még az idén, miért kellett hát az ő országos hirnevét ily régi gyengékkel nállunk homályositani. Ez tapintatlanság, kegyeletlenség, és felette megrovandó. Mi is a költő iránti kegyeletből nem szólunk többet. A „komló“-ban megnézzük az ilyet, de nem a debreczeni szinpadon. Egyébiránt Nyilvai „hejretyü“ nótája elég volt arra, hogy ott hagyjuk az előadást, az első felvonás után.

Frankhon ébred.

— (Halljuk Gambettát!) —

A franciák Kossuthja, hatalmas szavakban támadja meg III. Napóleon teremtményét, a mindenáron elnöknek maradni óhajtó Mac-Mahont.

Elvetemedettebb ember soha nem ült még a köztársasági elnöki székén, mint ő.

Nem a haza java, hanem a rut önérdek van mindig szeme előtt!

El az ilyen emberrel! Mentsék meg a hazát a franciák az ily fekélytől!

*

Gambetta lapja, a „Repuplique Francaise“ megtámadja a kormányt és Mac-Mahont s kijelenti, hogy ha egy szikrányi becsületérzés van bennök hát mondjanak le rögtön. A harcz Franczia ország s a kormány közt olyan, hogy a nemzet van többségben. Isten és világ előtt a franczia kormány többé nem kormánya a franczia nemzetnek. A kormány lemodása oly szükségszerü. hogy azt a franczia kormány fegyverrel kifogja kényszeriteni.

*

Ujabb hirek szerint a kormány lemondása elhatároztatott, de ez csak nov. 5-én fog a megyei bizottsági választások megtörténte után végbemenni.

UJDONSAGOK.

* **Az arany cserkoszoru** tárgyában a bizottság elnökségétől azon értesitést vettük, hogy a koszoru elkészitésére már ez ideig is számos ajánlkozó jelentkezett. Ohajtandó volna ennél fogva, ha azon t. ivtartók, kiknek az e czélra való további pénzgyüjtésre kilátásuk nincs, iveiket a gyüjtött pénzzel együtt bizottsági pénztárnok Beer Kálmán ügyvédhez mielőbb beküldeni sziveskednének. Városunkban több aranymives igyekszik a koszoru elkészitésére a megbizást elnyerni, s e nembeli iparosaink dicséretére mondhatjuk, miszerint volt alkalmunk több kirakatban oly sikerült és valóban müvészies kivitelü tervrajzokat látni, hogy azok bátran odaillenének akármely világvárosnak. Ugy hallottuk, hogy más városbeli aranymivesek is pályáznak az arany koszoru elkészitésére, de mi azt hisszük, hogy az Debreczenben fog elkészittetni.

* **Az alsószabolcsi** Tiszaszabályozó-társaság, mint azt lapunk utóbbi számában emlitettük, tegnap délelőtt tartá évi rendes közgyülését, tárgyait képezték a többek között az évi számadás; a gátfentartási pótlék. Fölemlitjük kapcsolatban, hogy e gyülésben elrendeltetett az idei gátépitési munkálatoknak november 5-én kezdődő felülvizsgálása. A közgyülésben jelen voltak városunk részéről is a hatósági kiküldöttek.

* **A török sebesültek részére** a szüreti vakátió alatt — az Anna-uteczai leányiskolában 66 dk. tépést készitettek a következő leányka: Petö Juliánna, Oláh Anna, Alföldi Erzsébet. Hornyák Juliánna, Kovács d. Erzsébet, Gonda Mária, Bujdosó Zsuzsánna. A csomag szerkesztőségünkben tétetett le.

* **Esti előadások** a debreczeni kereskedelmi szkiskolán. A kereskedői pályán gyakorlatilag foglalatoskodók elméleti kiképzése s a kereskedelmi szakismeretek népszerüsitése czéljából f. é. november hó 1-étől, 1878. évi márczius hó végéig terjedő esti tonfolyam rendeztetik a debreczeni kereskedelmi szakiskolán. Az előadások hallgatója bármely üzletileg vagy hivatalban elfoglalt egyén lehet, ki legalább 16 évet meghaladott s tanulói éveit betöltötte. — Az előadandó tárgyak következő 4 csoportra oszlanak: 1) kereskedelmi ismeretek enciklopédiája, 2) számtan és könyvvitel, 3) magyar és német nyelv és levelezés, 4) természettudományok: vegy-, müipartan és áruisme. — A hallgatók ezen tárgyescoportokból tetszés szerint, egy, legfelebb két csoport előadásait hallgathatják s a tanfolyam végén szakvizsgálatot is tehetnek, melyről szabályszerü vizsgálati bizonyitványt nyernek. — Tandij minden tárgycsoport után havonként 3 frt. o. é. Jelentkezhetni az igazgatóságnál, nagytemplomtér, Katz-féle ház, I. emeletén az igazgatósági irodában naponként délelőtt 9-12 óráig. Debreczen 1877. október 20. **Propper N. János** igazgató.

* **Közgyülés.** A „debreczeni önkéntes tüzoltó egylet“ holnap délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácstermében közgyülést tart, melyre az érdeklettek minél nagyobb számban megjelenni kéretnek.

* **Adakozás.** Vásári Istvánné asszony a török sebesültek javára egy csomó tépést adakozott. Fogadja köszönetünket.

* **Huber Jenő** hegedümüvész, Joachim tanitványa, holnap tartja a „Koron...“ vendéglőben hangversenyét. Felhivjuk reá a t. közönség figyelmét, annál is inkább, mivel nagyon ritkán van alkalmunk ily müvész játékában gyönyörködhetni.

* **Nyilvános köszönet.** Felejthetlen kedves férjem temetésekor fájókeblem vérző sebére, hegesztő gyógyirként hatott az a nagy részvét, mellyel a t. közönség mély gyászomban osztozott. Fogadják nagybecsü megjelenésükért az elhunytnak tiszttársai, barátai, valamint a t. közönség legmelegebb hálásköszönetemet. Debreczen, 1877. október 20-kán. Az elhunytnak bánatos özvegye Rajesányi Alajosné és gyermekei.

* **Herczl Márk** tanár által irott „Forgalmi számtan“ czimü hézagpótló munka első füzete megjelent, és beküldetett hozzánk. — A szakértelemmel irott s csinosan kiállitott munkát ajánljuk a t. közönség pártoló figyelmébe. Egy füzet ára 50 kr. kapható Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében.

* **Szinházi** müsorozat. October 20-án „Javotte“ 1-ör oct 21-én „Huszárcsiny“ oct. 22 „Cremonai hegedüs“ „Szent a béke“ Karczag (Krammer) Vilmos felléptével mindkettő először oct. 23 „Javotte“ 2-or oct. 24 „ifj. Fromont és id. Risler“ 2-or oct. 25 „Zsandár“ először oct. 26 „Római fuvolás“ operette, és „Mariell“ dramolett mindkettő először oct. 27-kén „Nagyon szép asszony“ először.

Utólsó posta.

— **Mukhtár pasa erősitést nyervén Karszból, fontos pontokat foglalt el ma. Holnap döntő csata. Az oroszok megkezdték visszavonulásukat Oláhországba, 8000 már átkelt a Dunán. A Sipkaszoros ki van üritve. Klapka holnap érkezik ide.**

— Sumla, okt. 18. Egy hivatalos sürgöny szerint Szefket pasa előnyomulván a lovácz-orhánijei uton, megrohant és elvett egy orosz élelmi szállitményt, mely 25,000 juhból és 500 marhából állt.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Eredeti népszinmü dalokkal és tánczczal

Vasárnap, 1877. okt. 21. adatik:

HUSZÁR CSINY.

Népszinmü 3 felv. dalokkal, tánczczal, irta Vahott Imre.

SZEMÉLYZET:

Virág M.	Szabó Bandi	Vékony	Korády
Boessa	Nyilvai Irma	Csaplár	Aranyossy
André	Toldi	Neje	Alszeghy I.
Mogo	Lovászi	János	Dohay
Kardos	Ferenczy	Neje	Deák K.

Huszárok, czigányok, markotányosnők. Chapeurők.

Kezdete 7 órakor.

Hétfőn, október 22-én adatik:

Karczag (Kramer) Vilmos felléptével

„Cremonai hegedüs“

dramolette és

„szent a béke.“

Vigjáték, ez utóbbi Karczag müve.

Felelős szerkesztő:

SZATMÁRI KÁROLY.

(Szerkesztő lakása: kismesterutcza 1385. sz. a.)

Szerfelett figyelemre méltó tüdő betegek és megrögzött köhögésben szenvedőknek: ezen eddig a maga nemében egyetlen feltünő gyors hatásánál fogva a legkitünőbb sikerrel koronázott gyógyszer: tüdő-hurut, nyálkásság, minden tüdővészes bajok, nehéz légzés és köhögés ellen:

„Dr. Miller mohónövény nedve“

Százak köszönő iratai bizonyitják ezen szernek feltünő, hasznos és gyors hatását, ugy gyermekek, mint felnőtteknél.

Egy eredeti tégely ára 50 kr.

„Dr. Miller óvbalzsama görcsök ellen“

Bécsben 1868-ban vegytanilag megvizsgáltatott: — a legrövidebb idő alatt megszünteti a legmakacsabb gyomor-görcsöt, puffadást mell- és szivszorulást.

Egy nagy üveg ára használati utasitással 1 frt 50 kr. — Kis üveg 80 kr.

Valódi minőségben következő raktárakban kapható:

Debreczenben: Stenczinger Károly fűszer üzletében. Budapesten: Édeskuty L. — Egerberben: Schuttay L. és Koller L. gyógyszertárában; — Miskolcon: Dr. Cáthy Szabó gyógyszertárában; Nyiregyházán: Fischer J. gyógyszertárában; — Késmárkon: Kiss Gy. kereskedésében: — Kassán: Wandraschek Gy. és Griesfeld uraknál.

410. 1—6.

SZÉPSÉG.

AZ ARCZIN FIATAL ÜDESÉGE!

Felülmulhatatlan bőrszépitő szernek lett a hölgyvilág által általánosan elismerve, a hivatalosan megvizsgált, kitünő, ártalmatlan valói

RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-tól, Pàilsban.

Ezen világhirü börtisztitó szer valamennyi szépitőszer között leghitelesebb és leghatásosabbnak bizonyult szeplők, napégés, reszesség, sárga foltok, valamint minden bőr-tisztalanság biztos eltávolitására. A **RAVISSANTE** az arczszinnek feltünően szép, halványrózsaszinü bársonyszerü fiatal üdeséget ad, a bőrt és kezeket vakitó fehérségüvé és gyöngéddé teszi, husitó és felüditőlog hat, s gyöngéd bőrt szerez a legkésőbbi öregségig.

BUDAPESTEN kapható valódi minőségben.

Török József gyógysz. urnál király-utcza 7. sz.

Raktárak vidéken.

Debreczenben: Göltl Nándor,
Miskolczon: Dr. Csáthy Szabó István urak gyógtáraiban.
Szegeden: Barcsay Károly gyógy. ur.
Nagy eredeti üvegtok ára 2 frt 50 kr.
Kis „ „ „ 1 frt 50 kr.

Központi szétküldési raktár: **Schwarz Henrik-nél Budapest, Mária Valeria-utcza 9-ik sz.**

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint raktárunkat a **legujabb**

őszi és tèli

kül-, és belföldi kelmékkel

dusan felszereltük, melyek rendkivüli jutányos árak mellett a n. é közönség becses rendelkezésére állanak.

Egyszersmind ajánljuk most érkezett legujabb szabásu és divatu női felöltő- és kész női ruháinkat 10 frttól kezdve feljebb.

A n. é. közönség becses párfogásába ajánlván magunkat maradtunk

mély tisztelettel

Rott Lipót és Testvére.

ŐSZI IDÉNYRE.

A hölgyvilág figyelmébe!

Van szerencsém tudatni a nővilággal, hogy mindennemü női ruha és felöltő nálam a legujabb divat szerint oly jutányos áron készittetik el, hogy a ruhák elkészitéséhez képest azokat senki más el nem készitheti.

Eddigi müködésem folytán is nagymérvü pártfogásban részesülök és csak e pártfogás növekedése folytán lehetek azon helyzetben, hogy a legcsinosabb ruháknál is a legolcsóbb s jutányosabb árakat számithatom.

Vidéki megrendeléseket is a legpontosabban teljesitek.

Demeter Miklós,
női ruhakészité, Debreczen, piacz 2137. sz. a. Nánásy háznál, a Tornay kávéházzal szemben.

404. 1—6.

Nincs többé ezüst!!

Csak 1.60, 2.50, 3.80, 4.20, 5.30, 6 frt 70 krba kerül egy pár valódi, örökké fehéren maradó alpacca-ezüsth öl készült gyertyatartó, amiért kezesség váltatik. 60, 80 kr., 1 frt, 1.30, 1.50 kr. egy drb

Csak **alpacca-ezüst kézi gyertyatartó.** 3.50, 4, 5, 6 frt 6 pár kés és villa

Csak **alpacca-ezüst nyéllel, valódi angol acél éllel.** 1.95, 2.25, 2.45, 3.10, 4 frt 6 drb

Csak **alpacca-ezüst evő-kanál.** 70, 90 kr., 1.10, 1.50 2 frt 6 drb

Csak **alpacca-ezüst kávés-kanál.** 1, 1.45, 1.90, 3.40, 4 frt egy tömör

Csak **alpacca-ezüst leves-szedő kanál.** 60, 80 kr., 1.10, 1.50, 1 frt 95 kr. egy tömör

Csak **alpacca-ezüst tejszedő-kanál.** 60, 80 kr., 1 frt egy

Csak **alpacca-ezüst borsószóró.** 70, 95 kr., 1.40, 2 frt, egy

Csak **alpacca-ezüst sótartó kristálycsészével.** 1.70, 1.85, 2 frt 6 drb

Csak **alpacca-ezüst tojástartó.** 2, 3, 4, 5.20, 6 frt 30 kr. egy

Csak **alpacca-ezüst cukordoboz, tömör finom munka. Ezen tárgyak örökké megmaradandó fehérségéért irásban jótállás nyujtatik.**

Cim: **ERCÁRUK GYÁRA** 336—2—12.

BLAU & KANN, Bécs, Babenbergerstrasse Nr. 1.

Vidéki megrendelések utánvéttel pontosan eszközöltetnek.

Tökéletes végkiárulás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség tudomására hozni, miszerint a kistemplom melletti Bazár-épületben levő

butorraktáramat

a legjutányosabb árak mellett végképeni kiárulás alá bocsátom.

A tiszt. közönség szives figyelmét s pártfogását kéri

Adler Vilmos,
butorkereskedő Bécsből.

3—3.

Hölgyeknek fontos!

2½ ft. pompás 80 cmt. hosszu s tömött valódi hajfonatok.

(Össze nem tévesztendő más hasonnemü készitményekkel), minden betét és minden legkisebb idegen anyag hozzákeverése nélkül, egyedül csak tisztán mosott természetes emberi hosszu hajból a **legdusabb szinválaszték-ban**, ajánl különböző minőség mellett **a legolcsóbb eredeti árakon: 2.50, 3 frt, 3.50, 4 frt egész ő forintig a legpompásabbak.**

LÖWENBEIN J.,

első leghirnevesebb hajfonat- és chignon-gyára Budapest, kis mező-utca 30. sz., I-sö emelet, a terézvárosi templom közelében.

Vidéki megrendelések a beküldött hajminta szerint utánvét mellett **gyorsan** és **pontosan** teljesittetnek.

Hajfürtözetek (Lockenchignons) minden nagyság- és szinben **2 frt 50** krtól egész 5 frtig

380. 2—10.

Élet-ital,

kitünő háziszer,

váltó és moesárláz, bél és gyomorgörcs, epeinger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság, stb. ellen.

Ára egy nagy üvegnek 65 kr., kisebb 50 kr.

SÓS-BORSZESZ,

mint háziszer.

Mr. William Lee utasitása szerint. Gyorshatást eszközöl: Rheuma, csuz, szaggatás, tagyás, fog-, fej- és fültájdalmak, szemgyulladás, rákfekély, bénulások stb. stb. ellen; sőt fogtisztitó szerül is igen ajánlható, mennyiben a fogak tényét elősegiti, a foghust erősbiti, és a száj tiszta szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után.

Használati utasitás magyar vagy német nyelven jelentékeny orvosi s egyéb elismerő bizonyitványokkal, valamint bizományosaim név sorával minden üveghez mellékeltetik.

Ára egy nagy üvegnek 80 kr., kisebb 40 kr.

Brázay Kálmán

Budapest, iroda és központi főraktár országut 24. sz., és TÖRÖK JÓZSEF, király-utcza 7. sz.

Vidéken a melléklet utasitásokban felsorolt bizományosaimnál.

Figyelmeztetès. Minthogy ujabb időben több vevőm által a „Sós-borszesz“ minősége, jó és valódisága ellen panasz és azon kérdés intéztetett, hogy „Sós-borszesz, készitési rendszerem-et tényleg eladtam-e, azaz ennek készitésével más valakit biztam volna meg? — Értesitésem szerint nehány budapesti, brassói és pragai czég az általam már évek során át gyártott s jó sikerrel forgalomba hozott gyógyerejü sós-borszeszt üveg mintáim és nevem felhasználása s aláirásom hamisitása mellett utánozza. Az illetők ezen valóban nemtelen eljárásuknak elejét veendő: üvegjeim hátsó részére 1876. január hó 1-től fogva **Brázay Kálmán** nagykereskedő Budapesten, köriratu czimemet nyomattam be.

Ha felsoroltak készitménye csak némileg is megfelelne a czélnak, nem volna szükségük arra, hogy azt idegen czég alá burkolva, nevemet oly módon használják, mintha készitményök tőlem származna. Kijelentem tehát ismételten, hogy a t. közönség csak azon sós-borszeszt ismerje el tőlem származottnak melyhez a használati utasitáson aláirásom szerepel, s az üvegre ragasztott czimlap nem „mint“ vagy „nach **Brázay**“ ellátva, mert a kérdéses sós-borszeszt részben vidéki kereskedők készitményem helyett hozzák forgalomba.

Debreczen: Geréby Fülöp, Bihar-Diószeg: uzoni Kovács József. Derecske: Papler Gáspár. Karczag: Weiss Zsigmond, Szoboszló: Sik L., Tury Jakab, Szökücs András. Hadház: Horváth Lajos. N.-Kálló: N. Károly. Kunhegyes: Takácsy Sándor. Kaba: Horváth Kálmán. Nagy-Károly: Wéber Pál. Ecker Mihály, Ifj. Wagner Lajos, Schillerwein József, Kevekei Odön, Kinál József, Kaufman Jakab, Balmaz Ujvárot: Plavits Kálmán. Téglás: Rosenfeld M., Rosinger Zsigmond. Berettyó Ujfalu: Ifj. Weinberger Ignátz.

409. 1—3.

Franczia miederek és virágok.

Menyasszonyi koszoruk és fátyolok.

VÉGELADÁSI HIRDETÉS

elköltözés miatt.

Nyakkendők gallér és manchettak.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek becses tudomására juttatni, hogy miután Debreczenből véglegesen eltávozom az összes raktáron levő czikkeimet u. m.

Mindennemü női és férfi fehérnemüek, divatczikkek, rövidáruk és paplanokat gyári áron alól végképen kiárulom.

Teljes tisztelettel

Burger Lipótné,
főpiacz 2139. sz. a.

Az összes üzleti felszerelések jutányos áron megvásárolhatók.

Selyem és bársony szalagok.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Kiadó tulajdonos: **a debreczeni függetlenségi párt.**

Debrecen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.